

Kraka prisen 2014 går til "Dramatiske Liv – en antropologisk undersøgelse af pigeperspektiver på vold og konflikter" af Ann-Karina Henriksen på grund af ph.d.-afhandlingens nyskabende og dybdegående indsigter i og brugbare viden om 13-23-årige pigers brug af vold.

Afhandlingen åbner et nyt forskningsfelt, og udfylder et aktuelt videns-tomrum med komplekse forståelser af volden, dens kønnede rationaler og betydninger. Henriksen giver gennem et indefra-perspektiv stemme til udsatte pigers oplevelser og fortællinger om konflikter, der intensiveres i momenter af vold og krænkelse.

Afhandlingen forbløffer ved sin flerhed af betydninger, der på en og samme tid viser volden og konflikterne som dramatiske og hverdagsagtige, uhyre komplekse og såre enkle, for sjov og for alvor.

Henriksen sætter fokus på et fænomen, der med jævne mellemrum skaber spektakulære nyhedsoverskrifter, om bl.a. stigning i pigevold. Henriksens afhandling påpeger mangetydige kulturelle forklaringer, herunder større anmeldelsestendenser, ændring af retspraksis og en ny samfundsmæssig reaktion på pigevold.

Ifølge Henriksen er der snarere end en stigning i volden, tale om en ny samfundsreaktion, om en intens moralsk panik, fordi pigevolden bliver fortolket som et udtryk for en ny og mere aggressiv form for femininitet. Henriksen viser, hvordan det virker særligt grænseoverskridende og stigmatiserede for piger at udøve vold, hvilket betyder, at pigerne af fx hjælpeapparatet bliver sat i bås som "vilde piger" eller iskolde piger.

Forskningen i unges vold er præget af et altovervejende fokus på drenge og mænds vold, og afhandlingen tilbyder et væsentligt og nyt bidrag til at få indsigt i og forstå de kønnede dynamikker i pigers og unge kvinders voldelige konflikter. Afhandlingen forstyrrer dominerende stereotype kategoriseringer og sammenhængende mellem køn og vold, ved blandt andet at vise, hvordan pigernes udøvelse af vold, drejer sig om forhandlinger af status, ære, hierarkier og mulighed for at udøve indflydelse på eget liv.

Henriksen beskriver voldens mening og pragmatik, men indstiller også blikket på volden som et dramatisk sted at opholde sig, ikke kun fordi pigerne i høj grad lever på gaden, men fordi pigernes vold handler om socialt liv og død.

Henriksen begejstrer ved sin tværfaglighed, indlevelse og åbenhed overfor genstandsfeltet. Metodisk er Ann-Karina Henriksen inspireret af det klassiske antropologiske feltarbejde, hvor hun eksemplarisk viser hvordan feltarbejde kan være en gavnlig metode, når kønsproblematikker og vold skal undersøges.

Henriksen udsætter sig for felten ved 7 måneders deltagelse i pigernes hverdag, og gennem egen krop erfarer hun de kulturelle betydninger som skabes i et ukendt og konfliktfyldt terræn. Via tæt kontakt opnår hun en særlig sensitivitet i forhold til tavs og kropslig viden. Metoden er baseret på åbenhed, nærvær, sansning og tænkning.

Dette sætter Henriksen ind i en større politisk, social og populærkulturel sammenhæng idet hun også anvender kilder såsom musik, medier, rapporter og politiske udmeldinger på området. Dermed skaber afhandlingen et komplekst og nuanceret billede af en gruppe piger, deres kønskonstruktioner og voldsforståelser.

På baggrund af afhandlingens nyudvundne viden om et fænomen, der ellers er præget af stereotype og ureflekterede antagelse, overdrages KRAKA-prisen i år med en opfordring om at formidle konklusionerne til både politikere og praktikere inden for området.

Det er netop forskning som den Henriksen har præsenteret i "Dramatiske Liv", der tydeliggør brugbarheden og værdien af dansk kønsforskning.

Ann-Karina Henriksen: *Dramatiske liv: en antropologisk undersøgelse af pigeperspektiver på vold og konflikter*. Download afhandlingen